

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 3. Alfonsi gratia & gloria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

Hanc, in Alfonso, temperantiam magnus castitatis remunerator Deus, multis beneficijs ornauit. 1. Fratrem eius Philippum, natu minorem, pensionis fortasse magis, vt fit, quam religionis causâ, in nescio quam Abbatiam Vallisoleti, & Canonica- tum Hispali promotum, excitauit, vt mallet in matrimonio esse, castus, quàm, inter quotidianas illecebras, extra coniugium, pe- riclitari. Itaque, repentè ac nemine opinante, deposito Clerici ha- bitu, *Christianam* duxit, à rege Alfonso (ita virginis pariter atque suo honori consultum esse gaudente) magnificè regièque ditatus, & dotatus. 2. Fastidium, quod erga improlem *Violantam* conce- perat, in magnum amorem vertit. 3. Etiam causas amoris cœ- lum suppeditauit. Alfonso enim *Violanta* complures filios, filias- que genuit; qui magnis postea matrimonijs claruerunt. Siquidem Ferdinando primogenito eius *Blanca S. Ludouici* Franciæ regis fi- lia in matrimonium data est, alijs alia. 4. In *Blancæ* nuptijs, magnum liberalitatis ac munificentia nomen comparauit. Victua- lia in foro exponebantur, sine custode, vt quisque, quibus vellet, frueretur, numularij publicè aderant, qui omnibus forensibus, quas pete- bant, pecunias dabant. Et erant alij deputati, vt, si quem male vestitum viderent, illico vestimentis iam factis tegerent, ne differendo negare vi- derentur. Nullus præterea, vel maximus, vel minimus in donatus abiuit. Quin Imperatorem Constantinopolitanum, eodem tem- pore, à Soldano Babylonæ captum, decem millibus marcarum ar- genti redemit, tantò plus famæ adeptus, quantò minùs videba- tur tenax pecuniæ. 5. In filijs quoque ipsis fuit celebris; Ioanne, præsertim secundo genito, qui, contra Mauros, fortissimè felicif- simèque bella gessit. 6. Ipse Alfonso, ab ineunte ætate, otij fu- gitans, amansque litterarum, ita in scientijs profecit, vt potius ipse Doctores docere posset, quàm timere eos, aut rogare deberet. Et quia excelsi erat animi, non inter epulas, non in ludis, non cum canibus & morionibus tempus perdebat, sed mentem ad grandia appellens, id Hispanis fuit, quod Atheniensibus Solon, quod La- cedæmonijs Lycurgus, quod Romanis Numa Pompilius, quod Moyses Israelitis. Leges optimas vndique conquisiuit, selegit, summaque moderatione & æquitatis ratione in septem libros, quos *Partitas* vocant, concinnauit: in quibus saluberrima statuta, non

III.
ALFONSI
GRATIA ET
GLORIA.

ad lites duntaxat humanas pro æquitate decidendas, sed etiam ad diuinum cultum piè dirigendum sanctèque augendum continentur: de quo diuino cultu promouendo parum curæ est, in illis curijs, quæ Plutum pluris quàm Deum faciunt, & æraria magis, quàm templa venerantur. 7. Etiam bellis inclytus fuit Alfonsus, siquidem regnum Murtiæ, à Carthagine nouâ, vsque ad Chinchilla, à Sarracenis recuperauit. Sarracenos vicit; multaque armis præclara opera fecit: ob quæ adèd longè latèque fama eius celebrata est, vt quidam Germaniæ Imperijque Electores eum suffragijs suis eligerent in Romanum Imperatorem, eaque propter ex Hispaniâ vsque, accerferent, ad hanc quoque summam coronam capessendam.

IV.
ALFONSI
SUPERBIA.
Claud. 4. Ho-
nor.

1. Paralip. 29.

S. Aug. lib.
de conflictu
vitiatorum.

S Greg. lib.
14. Mor. c. 18.

Huc vsque laudes & decora potissimum *Alfonsi* audiuitis. Sed, ô *Superi*, quàm sæpe *Inquinat egregios adiuncta superbia mores?* & quoties magnæ laudes, in magna vituperia degenerarunt! vtq; ex optimo vino fit pessima vappa, ita è summis virtutibus occasio potest sumi maximorum vitiorum! Multa regna, multa nomina, multi fortunati successus *Alfonsum* superbum fecerunt; qui cum in prosperitate sua dicere debuisset, *Tua est, Domine, magnificentia, & potestas, & gloria*; gigantea quadam arrogantia, sibi ipse Suffenus fuit. *Superbia dicit* (verba sunt D. Augustini) *Ecce multis, immò pænè omnibus melior es, verbo, scientia, diuitijs, honoribus, & cunctis, qua carnalibus, vel spiritualibus suppetunt charismatibus. Cunctos ergo despicere, cunctis temetipsum superiorem attende.* Itaque, inter tot dotes ac prosperitates, Alfonsus quoque, vt plurimi, non tam sancto, quàm elato animo fuit, atque nimius propria excellentiæ æstimator, ac laudum humanarum sititor. 1. Ob ingenij præstantiam, insolenti quadam sui sensus singularitate confisus, magis sibi placens, quàm Peleus in machæra, consilia aliorum contemnebat. 2. Non consilia tantum, verum etiam seipsum omniâque sua opera magni faciebat, alijsque, cum quibus ea contulit, præ sanè arroganter, etiâ melioribus, anteferebat. Nimirum verè dixit S. Gregorius, *Quisquis superbiæ tyrannidem in se captinâ mente susceperit, hoc primum damnnum patitur, quòd, clauso cordis oculo, iudicij æquitatem perdit. Nam cuncta, qua ab alijs bene geruntur displicent, & sola ei, qua ipse ve prauè egit, placent. Semper aliena opera despicit, semper miratur, qua ipse facit, immò & quæ non facit.* Nam, teste S. Thoma,
arrogans